

כגפן פוריה

עלון להפצת תורה ויהדות

פְּרֻשַׁת תְּזַרְיעַ מִצְרַעַ

הפטרה: מחור חודש

כט' ניסן תשע"ה

יציאת השבת ר"ת 20:31

מברכים חודש אייר שיחול ביום ראשון ושני
המולד בליל ראשון בשעה אחת 27 דקות 4 חלקים

14 יום לעומר

מדפי אבות א'

גיליון 334

יציאת השבת:

19:50

ירושלים: 19:48

כניסת השבת:

18:40

ירושלים: 18:34

זֹרַע צְדָקוֹת - מִצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת
הרב עמוס שושן - רב ישובי רכס פוריה

שמות הפרשיות תזריע-מצורע, לכאורה סותרים זה לזה. המילה "תזריע" מורה על יישוב העולם, ואילו "מצורע" - הוא היפך יישוב העולם, שכן צרעת באה על עוון לשון-הרע, שמפריד בין איש לאשתו ובין אדם לרעהו. כיצד אפוא יכולות שתי פרשות אלה להיות מחוברות?

על פי החסידות מוסבר כי "תזריע" מורה על עבודת ה' בדרך חיובית, "עשה טוב", ואילו "מצורע" מורה על עבודה בדרך השלילה, "סור מרע". החיבור של "תזריע" ו"מצורע" מלמדנו, שיש לעסוק בשניהם לא רק בזמנים שונים, אלא גם בעת ובעונה אחת. ובמילים פשוטות: העבודה של שלילת הרע אינה דורשת יגיעה והתעסקות נפרדת וזמן מיוחד לכך, אלא העבודה החיובית היא שפועלת ממילא על ביטול הרע ושלילתו.

הרבי מחב"ד ממשיך לבאר את הקשר שבין הפרשיות. על הנגעים נאמר שהם "אות ופלא בישראל כדי להזהירן מלשון-הרע", וכך הסגרת והחלטת המצורע נועדו להבטיח "שלא יתעסק בשחת הרשעים שהוא הליצנות ולשון-הרע" (רמב"ם סוף הלכות טומאת צרעת). הרי שגם עצם הופעת הנגע וגם דרך הטיפול בו, לא באו אלא כדי לתקן את המצורע ולהביא לידי כך שאדם זה שחשוב 'כמת' יתחיל חיים חדשים ונעלים יותר בבחינת תזריע.

"תזריע" רומז לעבודה בזמן הגלות, שהיא בבחינת 'זריעה' והכנה ל'צמיחת' הגאולה. כידוע שהגילויים שלעתיד לבוא תלויים במעשינו ועבודתנו בזמן הגלות והם 'פירות' זריעתנו עכשיו. העבודה שפרשתנו, העוסקת בדיני נגעים הרמוזים לגלות נקראת תזריע, מלמדת, שהעבודה האמורה צריכה להיות חדרה בתזריע - כבר בעת העבודה צריך להרגיש שבפעולה זו 'זורעים' את הגאולה העתידה ואת הגילויים הנפלאים של ימות המשיח, כפי שאנו רואים. בתפילה לגאולה השלימה בקרוב.

בהוצאת מכון "שערי תורה": פוריה-נוה עובד ד.ג. גליל תחתון 15210

שערי תורה וחסד ע"ר * כולל אברכים * שיעורי תורה * פרסומים תורניים * גמ"ח עזרה לנוקמים *
הדפסה: דפוס כנרת. עריכה: צ. שורוק. היה שותף. להעברת תרומות: בנק המזרחי סניף טבריא מספר חשבון: 123459

בדרך אבות

מנהג ישראל ללמוד מסכת אבות בשבתות שבין חג הפסח ועד חג השבועות, ויש נוהגים לומר פרקי אבות בכל שבתות הקיץ. הלימוד מהווה הכנה לקבלת התורה בבחינת 'דרך ארץ קדמה לתורה'.

אבות העולם

מסכת אבות נתייחדה מכל המסכתות האחרות שבששת סדרי משנה. בעוד שהמשניות האחרות עוסקות בהלכה, מסכת זו עוסקת בדברי מוסר, דרך ארץ ומידות טובות, שנאמרו ע"י רבותינו הגדולים הנקראים "אבות העולם". ומכאן שם מסכת זו "אבות".

וכן כתב רש"י (בסיום פירושו למסכתנו): "ונקראו אלה 'פרקי אבות', מפני שנסדרו הנה דברי 'אבות הראשונים', שקבלו את התורה זה מזה, כגון: משה ויהושע והזקנים זה מזה עד אנשי כנסת הגדולה, ושמאי והלל, רבן יוחנן בן זכאי ותלמידיו: "להודיענו איך היו מעשיהם נכונים, והיו מזהירים לאנשי דורם ומדריכים אותם בדרך ישרה, כמו-כן ראוי לכל חכם להזהיר את בני דורו ולהודיעם דרך ישרה".

טעם נוסף לקריאת שם המסכת 'אבות'. שהדברים המובאים במסכת זו הם אבות ועיקרים לכל חכמה ומצווה ולכל מעלה ומידה, וכדרך שאמרו (אבות ג, ט) "כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו - חכמתו מתקיימת וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין חכמתו מתקיימת". וכן אמרו (בבא קמא ל, א): "האי מאן דבעי למהווי חסידא לקיים מלי דאבות" - הרוצה להיות חסיד, יקיים את הכתוב במסכת אבות.

הטעם ללימוד אבות בימים אלו, כיוון שימי הקיץ הם ימים בהם הטבע מקיץ מתרדמת החורף וגם יצרו של האדם מתעוררים וכדי לרסנם למידה הנכונה נצטוו לקרוא ולשנן פרקי אבות, המכילים דברי מוסר המעוררים ליראת שמים וליראת חטא.

דרך ארץ קדמה לתורה

נוהגים לומר פרקי אבות בשבתות שבין חג הפסח ועד חג השבועות, ויש נוהגים לומר פרקי אבות בכל שבתות הקיץ. מנהג זה קדום עוד מימי הגאונים ונזכר כבר בסדור רב עמרם (בשם שר שלום גאון). גם בהלכה הוא מובא בטור אורח חיים (סימן רצ"ב), וברמ"א מוזכר המנהג לומר פרקי אבות בשבתות הקיץ בשעת המנחה.

הנוהגים לומר פרקי אבות בין פסח לעצרת נותנים טעם לדבריהם, כי מסכת זו היא הכנה לקבלת התורה בחג השבועות. וכמו שאמרו: דרך ארץ קדמה לתורה. ומטעם זה נוסף פרק ו' על חמשת פרקי מסכת אבות המקוריים, (אף על פי שהוא ברייתא).

פרק זה נקרא קניין תורה, כיוון שהוא עוסק בדרך קניית התורה ובמעלתה ואין זמן מתאים יותר לקרוא מאשר קודם חג השבועות - חג מתן תורה. לנוהגים לומר פרקי אבות כל שבתות הקיץ, הטעם הוא, כיוון שימי הקיץ הם ימים בהם הטבע מקיץ מתרדמת החורף וגם יצרו של האדם מתעוררים וכדי לרסנם למידה הנכונה נצטוו לקרוא ולשנן פרקי אבות, המכילים דברי מוסר המעוררים ליראת שמים וליראת חטא.

יום שכולו שבת

בבית העם שבישוב עלמה נתכנסו מאות תלמידות מהצפון לחידון בהלכות שבת המסכם לימוד של הלכות שבת למעשה. החידון מיסודו של ר' משה סגרון מייסד אירגון "שמחת משה רבנו", לזכר בנו הבחור היקר יוסף ז"ל.

חידון לבנות ישראל

בסמוך לפסח ביום רביעי ג' בניסן תשע"ה התקיים חידון לבנות ישראל בהלכות שבת. החידון הפעם היה בבחינת חידוש, שכן הוא היה מיועד לבנות בלבד.

הבנות למדו הלכות לט' אבות מלאכה וכן הלכות הקשורות

בהדלקת נר שבת וסעודות השבת מתוך הספר - 'עונג שבת', מנוחת נדבה. בחידון השתתפו רבני האזור ורבני בתי הספר, ראש המועצה האזורית מר עמית סופר ומשפחת כלפלה שפעלה לקיום החידון בישוב עלמה - לזכר הבת מעיין איילת ז"ל. האם רחל, ריגשה את הקהל באומרה שלא מצאה נחמה מרגע שבתה נפטרה, עד שפגשה במשה סגרון שהציע לה לעשות חידון על הלכות שבת לבנות לזכר בתה ולזכותה.

הרבנים שבחו את היוזמה של מר סגרון והמארגנים ואת הפעולה האדירה של לימוד הלכות שבת בקרב הנוער. כאשר הפעם כאמור, היה זה נדבך נוסף כשיעד הלימוד הוא בנות ישראל העתידות להקים בעזרת ה', בתים של תורה ומחויבות לדעת את הלכות השבת כחלק מקיום אורח חיים דתי על פי מסורת ישראל.

מיד נגאלים

הנוכחים במעמד נפלא זה הרגישו קידוש שם שמים, כשהמשתתפות הפגינו ידע רב בהלכות שבת, וההרגשה היתה שלימוד ההלכות מקרב אותנו אל הגאולה.

מארגני האירוע הדגישו כי כל המשתתפים זכו, ובוודאי שלימודם מהווה כיפת ברזל רוחנית וככל שירבו לומדי שבת

ירבו שומרי השבת ואז נזכה לקיום דברי רשב"י בתלמוד (שבת קי"א, ב):

"אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים". נצטרף כולנו לעשייה להרבות בשמירת השבת ונקרב את הגאולה שתהיה במהרה בימנו - אמן.

הלכות ספירת העומר

א. כתוב בתורה "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תהינה" (ויקרא כג, טו). וקבלו רבותינו ז"ל שהשבת האמורה כאן היא יום טוב שגם הוא נקרא בתורה "שבת", והוא יום טוב הראשון של פסח, לכן במוצאי יום טוב ראשון של פסח, התחלנו לספור ספירת העומר, ונמשיך עד התקדש חג השבועות הבא עלינו לטובה. לדעת הרמב"ם (פ"ח מהלכות תמידין ומוספין הכ"ב) ספירת העומר בזמן הזה היא מדאורייתא, למרות שאין לנו קצירת העומר ואין לנו בית המקדש. אבל לדעת רוב הפוסקים ספירת העומר בזמן הזה היא מדרבנן.

ב. 'לשם יחוד' קודם הספירה: כיון שהספירה מדרבנן, יש שנמנעים מלומר בנוסח 'לשם יחוד' 'הריני בא לקיים מצות עשה של ספירת העומר', שהרי לדעת רוב הפוסקים בזמן הזה אין מצווה זו מצות עשה, אלא אומרים "לקיים מצות ספירת העומר". ומיהו, אפשר לומר "לקיים מצות עשה של ספירת העומר", והכוונה למצוות 'לא תסור' שנצטוונו לשמוע לדברי חכמים.

ג. יש שמחמירים על עצמם וטובלים בכל יום אחר הצהריים לפני ספירת העומר, כדי שיוכלו לספור עם הכוונות בקדושה וטהרה.

ד. לכתחילה קודם שיברך, צריך שידע על מה הוא מברך, דהיינו, שידע כמה ימים הוא בספירה. ובדיעבד אם לא ידע ופתח וברך על דעת שיספור כמו שישמע מחבריו – יצא.

ה. המצווה היא לספור תיכף בתחילת הלילה אחר צאת הכוכבים, ולכן יברך אדם מיד כשיזכור ולא ידחה את הספירה. ובדיעבד יכול לספור עם ברכה כל הלילה עד עלות השחר.

ו. מצווה על כל אחד ואחד לספור לעצמו כמו שכתוב בתורה "וספרתם לכם". אמנם אם כיוון בדיעבד לצאת בברכה ובספירה של מישוה אחר, והמברך כיוון להוציאו – יצא ידי חובה.

ז. מי ששכח כל הלילה ולא ספר, יספור במשך היום לפני השקיעה בלי ברכה, (אפילו אם התפלל כבר ערבית) ובלילות שאחר כך יספור בברכה. ואם שכח גם כל היום, יספור אחר כך בכל הלילות בלא ברכה (שו"ע תפ"ט ס"ג, ז, ח).

למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0537788483

עלון זה מוקדש:

לרופאת: אברהם ולאה ציטרון הייז. היה יצחק שושן הייז. שרה בת שמחה הייז. יצחק אילוז הייז. מרים יהודה הייז. ציפורה ויהושע לוי הייז. ביבה אלימלך הייז. ישי הלוי הייז. אורי חיים רווח הייז. עזר בן עישה הייז. תיקוה בת עזיזה הייז. אלגרה בת גיאן הייז. מול בת ענולה הייז. פנחס ורחי הייז.

ההצטרות נעדרו: הראל בן אביגיל הייז. אילנה בת סליחה הייז. ישי ורחל לוי הייז. תנה בת זוהרה הייז. לעילוי נשמת הנערים: אייל יפרח הייז, גיל-עד שעאר הייז, נפתלי יעקב פרנקל הייז. ולע"נ אורון שאול הייז וחללי מבצע צוק איתן. לעילוי נשמת: מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל. הרב מרדכי אליוו זצוק"ל. רבי מסעוד מלול זצ"ל. הרב שלמה צורף ז"ל. רבי יעקב שושן ז"ל. ונה ונה ז"ל. ברכה סופן ז"ל. נדיר נחום ז"ל. נסים כהן ז"ל. ספר מנחם ז"ל. נדירה שמעון בת היאת ז"ל. מנרה לוי ז"ל. אסתר בת תורה ז"ל. אסתר חדד ז"ל. תנה יצחקי ז"ל. דינה פנורק ז"ל. הרב אברהם צוקרמן זצ"ל. מרדכי ומשה בני לאה מורחזי ז"ל. אליזה בת פריחה ז"ל. תירצה זיגדון ז"ל. ישראל אברהם נתן בן מלכה ז"ל. אסתר בת זוהרה ז"ל. אסתר וענבר נחום ז"ל. ישראל בן שושנה ז"ל. יצחק בן מול מורחזי ז"ל. רובי בן שלום צעדי ז"ל. מרים וענונו ז"ל. עזיזה עמוס ז"ל. יצחק ועמרים אטיאס ז"ל. נסים בן תנה ז"ל. שמעון אבטטבול ז"ל. יצחק ולאה אסטרנו ז"ל. רות יעקב ז"ל. חיה רחל לוי ז"ל. אליהו טייטל ז"ל. נעימה בת מגזדה ז"ל. שמחה אילוז ז"ל. ראובן אלון בן נוסיה ז"ל. סוליקה שושן ז"ל. לואיזה מדר ז"ל. זוהרה בת תנה ז"ל. עליזה כהן ז"ל. ר' חיים אוחננה ז"ל. אהרן וקין ז"ל. אורי אורן מעלים ז"ל. ישראל בן גנדה ז"ל. דוד תגב ז"ל. חד נוסברג ז"ל. יואל דללי ז"ל. עמוס דמרי ז"ל. רבי חד הכהן זצ"ל. יוסף וקנין ז"ל. עשה דהן ז"ל. יוסף דהן ז"ל.

ולע"נ הנספים בשואה ובהם: אלכסנדר שנודר, שושנה רוזה, רפאל פריצ, וציעיליה צילה לבית משפחת ציטרון הייז.

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה